

**Conselleria de Justícia,
Interior i Administració Pública**

DECRET LLEI 11/2020, de 24 de juliol, del Consell, de règim sancionador específic contra els incompliments de les disposicions reguladores de les mesures de prevenció enfront de la Covid-19. [2020/6109]

PREÀMBUL
I

A fi de garantir el compliment de les mesures adoptades per l'autoritat sanitària per a previndre els danys ocasionats per la Covid-19, l'Acord de 19 de juny de 2020, del Consell, sobre mesures de prevenció enfront de la Covid-19 estableix les directrius necessàries per a fer front a la crisi sanitària ocasionada per la Covid-19, en aquesta primera i inicial etapa de nova normalitat, tot això dins del respecte necessari a les competències d'altres administracions públiques i a les mesures que, en l'exercici d'aquestes competències, s'adopten i subjecte a revisió en funció de l'evolució dels indicadors epidemiològics i sanitaris. L'acord esmentat estableix també les mesures necessàries per a la recuperació de l'activitat administrativa presencial en la prestació de serveis públics en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat. Posteriorment han sigut adoptades per la Conselleria de Sanitat Pública i Salut Pública altres mesures addicionals o complementàries.

L'article 31 del Reial Decret llei 21/2020, de 9 de juny, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per a fer front a la crisi sanitària ocasionada per la Covid-19 estableix que l'incompliment de les mesures de prevenció i de les obligacions establides, quan constitueixen infraccions administratives en salut pública, serà sancionat en els termes previstos en el títol VI de la Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública, i que la vigilància, inspecció i control del compliment de les mesures, així com la instrucció i resolució dels procediments sancionadors que siguen procedents, correspon als òrgans competents de l'Estat, de les comunitats autònomes i de les entitats locals en l'àmbit de les competències respectives.

Afig també, en els apartats 2 i 3, que l'incompliment de l'obligació d'ús de màscares ha de considerar-se infracció lleu a l'efecte del que es preveu en l'article 57 de l'esmentada Llei 33/2011, i sancionat amb multa de fins a cent euros i que l'incompliment de les mesures previstes en els articles 17.2 i 18.1, quan constitueixen infraccions administratives en l'àmbit del transport, ha de ser sancionat de conformitat amb el que es disposa en les lleis sectorials corresponents.

D'acord amb aquestes previsions, ha de tindre's present que cada Administració conserva les competències que li atorga la legislació vigent en la gestió ordinària dels seus serveis.

En aquest context, es considera una necessitat extraordinària i urgent establir mesures que permeten a l'Administració de la Generalitat afrontar amb celeritat i eficàcia la tramitació i resolució dels procediments sancionadors que s'incoen per incompliments de les disposicions vigents dictades per a pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la Covid-19.

Per això cal regular el quadre d'infraccions i sancions en la matèria, així com determinar el procediment a seguir i atribuir la competència sancionadora derivada d'infraccions de les disposicions i resolucions que es dicten per a continuar afrontant la pandèmia i que corresponen a la Generalitat i que tot això constitueixca un instrument efectiu de salvaguarda de la salut pública en la crisi sanitària actual.

Per raons d'eficàcia administrativa i per a major seguretat jurídica en els drets dels ciutadans, és procedent centralitzar la tramitació i imposició de les sancions en un mateix òrgan autonòmic, sense perjudici de les competències d'altres administracions.

**Conselleria de Justicia,
Interior y Administración Pública**

DECRETO LEY 11/2020, de 24 de julio, del Consell, de régimen sancionador específico contra los incumplimientos de las disposiciones reguladoras de las medidas de prevención ante la Covid-19. [2020/6109]

PREÁMBULO
I

Con el objeto de garantizar el cumplimiento de las medidas adoptadas por la autoridad sanitaria para prevenir los daños ocasionados por la Covid-19, el Acuerdo de 19 de junio de 2020, del Consell, sobre medidas de prevención frente a la Covid-19 establece las directrices necesarias para hacer frente a la crisis sanitaria ocasionada por la Covid-19, en esta primera e inicial etapa de nueva normalidad, todo ello dentro del necesario respeto a las competencias de otras administraciones públicas y a las medidas que, en el ejercicio de tales competencias, se adopten y sujeto a revisión en función de la evolución de los indicadores epidemiológicos y sanitarios. El mencionado Acuerdo establece también las medidas necesarias para la recuperación de la actividad administrativa presencial en la prestación de servicios públicos en el ámbito de la Administración de la Generalitat. Posteriormente han sido adoptadas por la Conselleria de Sanidad Pública y Salud Pública otras medidas adicionales o complementarias.

El artículo 31 del Real Decreto ley 21/2020, de 9 de junio, de medidas urgentes de prevención, contención y coordinación para hacer frente a la crisis sanitaria ocasionada por la Covid-19 establece que el incumplimiento de las medidas de prevención y de las obligaciones establecidas, cuando constituyan infracciones administrativas en salud pública, será sancionado en los términos previstos en el título VI de la Ley 33/2011, de 4 de octubre, General de Salud pública, y que la vigilancia, inspección y control del cumplimiento de las medidas, así como la instrucción y resolución de los procedimientos sancionadores que sean procedentes, corresponde a los órganos competentes del Estado, de las comunidades autónomas y de las entidades locales en el ámbito de las competencias respectivas.

Añade también, en los apartados 2 y 3, que el incumplimiento de la obligación de uso de mascarillas debe considerarse infracción leve a efectos de lo previsto en el artículo 57 de la mencionada Ley 33/2011, y sancionado con multa de hasta cien euros y que el incumplimiento de las medidas previstas en los artículos 17.2 y 18.1, cuando constituyan infracciones administrativas en el ámbito del transporte, debe ser sancionado de conformidad con lo dispuesto en las leyes sectoriales correspondientes.

De acuerdo con estas previsions, debe tenerse presente que cada Administración conserva las competencias que le otorga la legislación vigente en la gestión ordinaria de sus servicios.

En este contexto, se considera una necesidad extraordinaria y urgente establecer medidas que permitan a la Administración de la Generalitat afrontar con celeridad y eficacia la tramitació i resolució de los procedimientos sancionadores que se incoen por incumplimientos de las disposiciones vigentes dictadas para paliar los efectos de la crisis ocasionada por la Covid-19.

Por ello es necesario regular el cuadro de infracciones y sanciones en la materia, así como determinar el procedimiento a seguir y atribuir la competencia sancionadora derivada de infracciones de las disposiciones y resoluciones que se dicten para continuar afrontando la pandemia y que corresponden a la Generalitat y que todo ello constituya un instrumento efectivo de salvaguardia de la salud pública en la crisis sanitaria actual.

Por razones de eficacia administrativa y para mayor seguridad jurídica en los derechos de los ciudadanos, procede centralizar la tramitació i imposició de las sanciones en un mismo órgano autonómico, sin perjuicio de las competencias de otras administraciones.

II

El decret llei consta de tres capítols, 15 articles, dues disposicions addicionals, una disposició transitòria i una disposició final.

El capítol I conté les disposicions generals i estableix el seu objecte, l'àmbit subjectiu d'aplicació i l'activitat inspectora.

En el capítol II es regulen les infraccions.

En el capítol III es regula el règim sancionador, els responsables, el procediment, les sancions i la seua graduació, la competència per a sancionar i les mesures provisionals durant la instrucció del procediment sancionador.

Les disposicions addicionals regulen el règim de recursos administratius i la dotació de recursos humans.

En la disposició transitòria s'estableix el règim per als procediments de caràcter sancionador iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquest decret llei.

La disposició final determina l'entrada en vigor i la vigència d'aquest decret llei.

III

Quant al rang normatiu d'aquesta disposició, de conformitat amb l'article 25 de la llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, la potestat sancionadora s'exercirà quan haja sigut reconeguda expressament per una norma amb rang de llei. Però, al mateix temps, ens trobem en un cas d'extraordinària i urgent necessitat de dictar aquest decret llei, perquè totes les mesures previstes en aquesta norma han d'aprovar-se sense dilacions, per la qual cosa ha d'utilitzar-se la figura del decret llei, en atenció al caràcter extraordinari i excepcional de la greu situació de crisi sanitària, que requereix adoptar amb urgència i de manera inajornable l'exercici de la potestat sancionadora.

Aquest règim sancionador ha d'escometre's immediatament per a assegurar millor el ple compliment de les mesures de prevenció i contenció enfront del Covid-19, per la qual cosa es recorre a la figura del decret llei, en atenció al caràcter extraordinari i excepcional de la greu situació de crisi sanitària plantejada.

En relació amb la concurrència del pressupost d'extraordinària i urgent necessitat, la STC 61/2018, de 7 de juny (FJ 4), exigeix, d'una banda, «la presentació explícita i raonada dels motius que han sigut tinguts en compte pel Govern en la seua aprovació», és a dir, el que ha vingut a denominar-se la situació d'urgència; i, per un altre, «l'existència d'una necessària connexió entre la situació d'urgència definida i la mesura concreta adoptada per a subvenir a ella».

Així, d'una banda, com assenyala el Tribunal Constitucional, el real decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, en tant que pertinent i adequat per a la consecució del fi que justifica la legislació d'urgència, que no és un altre que subvenir a situacions concretes dels objectius governamentals que per raons difícils de preveure requereixen una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis (SSTC 6/1983, de 4 de febrer, FJ 5; 11/2002, de 17 de gener, FJ 4; 137/2003, de 3 de juliol, FJ 3; 368/2007, FJ 10; 31/2011, de 17 de març, FJ 4; 137/2011, de 14 de setembre, FJ 6, i 100/2012, de 8 de maig, FJ 8).

I tot això concorre en el present cas, atès que cal establir el règim sancionador específic per a garantir l'eficàcia de mesures adoptades a la Comunitat Valenciana amb la finalitat de previndre i controlar possibles rebrots de la malaltia Covid-19.

Per tant, per la seua naturalesa i finalitat, concorren en aquest cas les circumstàncies d'extraordinària i urgent necessitat, previstes en l'art. 44 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, com a pressupostos que habiliten l'aprovació d'aquest decret llei, per la qual cosa el Consell considera plenament adequat l'ús d'aquest instrument per a donar cobertura a les disposicions que s'han descrit, atès que respon a l'exigència que hi haja una connexió de sentit o relació d'adequació entre la situació excepcional i les mesures que es pretenen adoptar, que són idònies, concretes i d'eficàcia immediata.

Aquesta disposició s'adequa també als principis de seguretat jurídica, proporcionalitat i eficiència, estableix una norma clara que assegura la millor protecció dels drets dels ciutadans i proporciona certesa

II

El decreto ley consta de tres capítulos, 15 artículos, dos disposiciones adicionales, una disposición transitoria y una disposición final.

El Capítulo I contiene las disposiciones generales y establece su objeto, el ámbito subjetivo de aplicación y la actividad inspectora.

En el Capítulo II se regulan las infracciones.

En el Capítulo III se regula el régimen sancionador, responsables, procedimiento, las sanciones y su graduación, competencia para sancionar y las medidas provisionales durante la instrucción del procedimiento sancionador.

Las disposiciones adicionales regulan el régimen de recursos administrativos y la dotación de recursos humanos.

En la disposición transitoria se establece el régimen para los procedimientos de carácter sancionador iniciados antes de la entrada en vigor de este decreto ley.

La disposición final determina la entrada en vigor y la vigencia de este decreto ley.

III

En cuanto al rango normativo de esta disposición, de conformidad con el artículo 25 de la ley 40/2015, de 1 de octubre, de Régimen jurídico del Sector Público, la potestad sancionadora se ejercerá cuando haya sido reconocida expresamente por una norma con rango de ley. Pero, al mismo tiempo, nos encontramos en un caso de extraordinaria y urgente necesidad de dictar este decreto ley, pues todas las medidas contempladas en esta norma deben aprobarse sin dilaciones, por lo que debe utilizarse la figura del decreto ley, en atención al carácter extraordinario y excepcional de la grave situación de crisis sanitaria, que requiere adoptar con urgencia y de manera inaplazable el ejercicio de la potestad sancionadora.

Este régimen sancionador debe acometerse de inmediato para asegurar mejor el pleno cumplimiento de las medidas de prevención y contención frente al Covid 19, por lo que se recurre a la figura del decreto ley, en atención al carácter extraordinario y excepcional de la grave situación de crisis sanitaria planteada.

En relación con la concurrència del presupuesto de extraordinaria y urgente necesidad, la STC 61/2018, de 7 de junio (FJ 4), exige, por un lado, «la presentación explícita y razonada de los motivos que han sido tenidos en cuenta por el Gobierno en su aprobación», es decir, lo que ha venido a denominarse la situación de urgencia; y, por otro, «la existencia de una necesaria conexión entre la situación de urgencia definida y la medida concreta adoptada para subvenir a ella».

Así, por una parte, como señala el Tribunal Constitucional, el real decreto ley constituye un instrumento constitucionalmente lícito, en tanto que pertinente y adecuado para la consecució del fin que justifica la legislació de urgència, que no es otro que subvenir a situaciones concretas de los objetivos gubernamentales que por razones difíciles de prever requieran una acción normativa inmediata en un plazo más breve que el requerido por la vía normal o por el procedimiento de urgencia para la tramitació parlamentaria de las leyes (SSTC 6/1983, de 4 de febrero, FJ 5; 11/2002, de 17 de enero, FJ 4; 137/2003, de 3 de julio, FJ 3; 368/2007, FJ 10; 31/2011, de 17 de marzo, FJ 4; 137/2011, de 14 de septiembre, FJ 6, y 100/2012, de 8 de mayo, FJ 8).

Y todo ello concorre en el presente caso, dado que es necesario establecer el régimen sancionador específico para garantizar la eficacia de medidas adoptadas en la Comunitat Valenciana con el fin de prevenir y controlar posibles rebrots de la enfermedad Covid-19.

Por lo tanto, por su naturaleza y finalidad, concurren en este caso las circunstancias de extraordinaria y urgente necesidad previstas en el art. 44 del Estatut de Autonomia de la Comunitat Valenciana, como pressupostos que habilitan la aprobació de este decreto ley, por lo que el Consell considera plenament adequat el uso de este instrumento para dar cobertura a las disposiciones que se han descrito, dado que responde a la exigencia de que haya una conexión de sentido o relación de adecuación entre la situación excepcional y las medidas que se pretenden adoptar, que son idóneas, concretas y de eficacia inmediata.

Esta disposició se adequa también a los principios de seguridad jurídica, proporcionalidad y eficiencia, establece una norma clara que asegura la mejor protección de los derechos de los ciudadanos y pro-

i agilitat als procediments, sense imposar càrregues administratives no justificades i la regulació que conté resulta proporcionada, en atenció a la particular situació existent i a la necessitat de garantir el principi d'eficàcia en l'aplicació de les mesures adoptades.

Vista la urgència per a l'aprovació d'aquesta norma, s'exceptuen els tràmits de consulta pública i d'audiència i informació públiques, de conformitat amb el que es disposa en l'article 133.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

En conseqüència, d'acord amb l'article 44.4 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, i l'article 58 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, a proposta de la consellera de Justícia, Interior i Administració Pública, i amb la deliberació prèvia del Consell en la reunió de 24 de juliol de 2020,

DECRETE

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. És objecte d'aquest decret llei l'establiment d'un règim sancionador que garantisca el compliment de les mesures dictades per a la prevenció de la Covid-19.

2. L'àmbit d'aplicació d'aquest decret llei es correspondrà amb el territori de la Comunitat Valenciana.

Article 2. Activitat inspectora i de control

1. Sense perjudici de les competències reservades a l'Estat, les activitats inspectores i de control sobre el compliment del que es preveu en el present decret llei seran efectuades per qualsevol agent de l'autoritat i personal funcionari degudament acreditat de la Generalitat Valenciana o de les entitats locals. Aquest personal funcionari tindrà, en l'exercici de les seues funcions, el caràcter d'agents de l'autoritat i les seues declaracions gaudiran de presumpció de veracitat excepte prova en contra.

2. La Generalitat Valenciana podrà sol·licitar de la Delegació del Govern de l'Estat a la Comunitat Valenciana i de les subdelegacions a les províncies que es cursen les corresponents instruccions a les forces i cossos de seguretat de l'Estat dependents de la seua autoritat, en relació amb la seua participació en les tasques d'inspecció i control que corresponguen.

De la mateixa manera, a través de les entitats locals respectives, es podran cursar instruccions per a la coordinació d'activitats i unificació de criteris d'inspecció i vigilància.

Article 3. Actes

1. Els resultats de cada actuació inspectora es reflectiran en una acta la primera còpia de la qual s'entregarà a l'interessat o persona davant qui s'actue. Aquest podrà fer constar la seua conformitat o observacions respecte del seu contingut. L'altre exemplar de l'acta serà remès a l'òrgan competent per a, en funció de la naturalesa de la inspecció, iniciar l'oportú procediment sancionador.

2. Les actes signades pels funcionaris acreditats i d'acord amb les formalitats exigides, gaudiran de presumpció de veracitat quant als fets compresos en aquestes, excepte prova en contra.

CAPÍTOL II

Infraccions

Article 4. Infraccions

1. Constituiran les infraccions les accions o omissions tipificades en aquest decret llei, sense perjudici de les responsabilitats civils, penals o d'un altre ordre que pogueren derivar d'aquestes.

2. Les infraccions administratives en aquest àmbit es classifiquen en lleus, greus i molt greus, atesos els criteris de risc per a la salut, quantia de l'eventual benefici obtingut, grau d'intencionalitat, gravetat

porciona certeza y agilidad a los procedimientos, sin imponer cargas administrativas no justificadas y la regulación que contiene resulta proporcionada, en atención a la particular situación existente y a la necesidad de garantizar el principio de eficacia en la aplicación de las medidas adoptadas.

Vista la urgencia para la aprobación de esta norma, se exceptúan los trámites de consulta pública y de audiencia e información públicas, de conformidad con lo dispuesto en el artículo 133.4 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas

En consecuencia, de acuerdo con el artículo 44.4 del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana, y el artículo 58 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell, a propuesta de la consellera de Justicia, Interior y Administración Pública, y previa deliberación del Consell en la reunión de 24 de julio de 2020,

DECRETO

CAPÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación

1. Es objeto de este decreto ley el establecimiento de un régimen sancionador que garantice el cumplimiento de las medidas dictadas para la prevención de la Covid-19

2. El ámbito de aplicación de este decreto ley se corresponderá con el territorio de la Comunitat Valenciana.

Artículo 2. Actividad inspectora y de control

1. Sin perjuicio de las competencias reservadas al Estado, las actividades inspectoras y de control sobre el cumplimiento de lo previsto en el presente decreto ley serán efectuadas por cualquier agente de la autoridad y personal funcionario debidamente acreditado de la Generalitat Valenciana o de las entidades locales. Dicho personal funcionario tendrá, en el ejercicio de sus funciones, el carácter de agentes de la autoridad y sus declaraciones gozarán de presunción de veracidad salvo prueba en contrario.

2. La Generalitat Valenciana podrá solicitar de la Delegación del Gobierno del Estado en la Comunitat Valenciana y de las subdelegaciones en las provincias que se cursen las correspondientes instrucciones a las fuerzas y cuerpos de seguridad del Estado dependientes de su autoridad, en relación con su participación en las tareas de inspección y control que correspondan.

Del mismo modo, a través de las entidades locales respectivas, se podrán cursar instrucciones para la coordinación de actividades y unificación de criterios de inspección y vigilancia.

Artículo 3. Actas

1. Los resultados de cada actuación inspectora se reflejarán en un acta cuya primera copia se entregará al interesado o persona ante quien se actúe. Este podrá hacer constar su conformidad u observaciones respecto de su contenido. El otro ejemplar del acta será remitido al órgano competente para, en función de la naturaleza de la inspección, iniciar el oportuno procedimiento sancionador.

2. Las actas firmadas por los funcionarios acreditados y de acuerdo con las formalidades exigidas, gozarán de presunción de veracidad en cuanto a los hechos comprendidos en las mismas, salvo prueba en contrario.

CAPÍTULO II

Infracciones

Artículo 4. Infracciones

1. Constituirán las infracciones las acciones u omisiones tipificadas en este decreto ley, sin perjuicio de las responsabilidades civiles, penales o de otro orden que pudieran derivar de las mismas.

2. Las infracciones administrativas en este ámbito se clasifican en leves, graves y muy graves, atendiendo a los criterios de riesgo para la salud, cuantía del eventual beneficio obtenido, grado de intencionalidad,

de l'alteració sanitària i social produïda, generalització de la infracció i reincidència».

Article 5. Infraccions lleus

Es consideraran infraccions lleus:

1. L'incompliment de l'obligació de l'ús de la màscara o ús inadequat d'aquesta.
2. L'incompliment per part dels establiments oberts al públic dels límits d'aforament del local, quan no supose risc de contagi o aquest afecte menys de 15 persones, i d'informar els clients i usuaris sobre el règim horari, distància mínima interpersonal i de l'obligatorietat de l'ús de la màscara.
3. L'incompliment de les mesures generals d'higiene i prevenció adoptades per la Generalitat, en relació amb la Covid-19, per a qualsevol mena d'establiment o activitat siga en espais o locals, públics o privats, quan no supose risc de contagi o aquest afecte menys de 15 persones.
4. L'incompliment de la mesura cautelar de quarantena acordada per l'autoritat sanitària competent en persones que no hagen donat positiu en Covid-19, però que siguen contactes directes d'un malalt confirmat.
5. L'incompliment d'una ordre general de confinament decretat.

Article 6. Infraccions greus

Es consideraran infraccions greus:

1. L'incompliment dels límits d'aforament permés en els establiments oberts al públic per les ordres o mesures vigents relatives a la Covid-19, quan aquest no siga constitutiu d'una falta lleu o molt greu.
2. L'organització o participació en reunions, festes o qualsevol altre tipus d'acte equivalent, privat o públic, en espais privats o públics, que impliquen una aglomeració o agrupació de persones quan es constate per l'autoritat inspectora que impedeixen o dificulten l'adopció de les mesures sanitàries de prevenció o del manteniment de la distància de seguretat interpersonal dins dels establiments.
3. L'incompliment de les condicions de seguretat dictades per l'autoritat competent en matèria de distància de seguretat entre taules o agrupacions de taules en els locals oberts al públic i terrasses a l'aire lliure.
4. L'incompliment de les condicions de sanitat i higiene establides en les ordres o mesures establides per l'autoritat competent, així com l'incompliment de l'obligació de neteja i desinfecció de les entrades i eixides del recinte, localitats on s'assega el públic i d'aquells espais que hagen de ser objecte de desinfecció per la presència de persones de manera habitual.
5. Destinar l'ús d'espais de l'establiment a activitats o actuacions no permeses per les ordres o mesures dictades enfront de la Covid-19.
6. L'incompliment de l'elaboració, tinença, i si escau, presentació del pla de contingència contra la Covid-19 quan s'estiga obligat a això d'acord les ordres o mesures dictades per l'autoritat competent.
7. L'incompliment de les mesures generals d'higiene i prevenció adoptades per la Generalitat en relació amb la Covid-19 per a qualsevol mena d'establiment o activitat siga en espais o locals, públics o privats, quan supose risc de contagi o aquest afecte més de 15 persones.
8. L'incompliment del deure d'aïllament domiciliari acordat per l'autoritat sanitària competent o, si escau, del confinament decretat, realitzat per persones que hagen donat positiu en Covid-19.

Article 7. Infraccions molt greus

Es consideren infraccions molt greus:

1. L'incompliment dels límits d'aforament permés en els establiments oberts al públic dictats per les ordres o mesures establides per l'autoritat competent, quan supose un greu risc de la transmissió de la malaltia per a la salut de la població que afecte més de 150 persones.

gravedad de la alteración sanitaria y social producida, generalización de la infracción y reincidencia».

Artículo 5. Infracciones leves

Se considerarán infracciones leves:

1. El incumplimiento de la obligación del uso de la mascarilla o uso inadecuado de la misma
2. El incumplimiento por parte de los establecimientos abiertos al público de los límites de aforo del local, cuando no suponga riesgo de contagio o este afecte a menos de 15 personas, y de informar a los clientes y usuarios sobre el régimen horario, distancia mínima interpersonal y de la obligatoriedad del uso de la mascarilla.
3. El incumplimiento de las medidas generales de higiene y prevención adoptadas por la Generalitat, en relación con el Covid-19, para cualquier tipo de establecimiento o actividad sea en espacios o locales, públicos o privados, cuando no suponga riesgo de contagio o este afecte a menos de 15 personas.
4. El incumplimiento de la medida cautelar de cuarentena acordada por la autoridad sanitaria competente en personas que no hayan dado positivo en Covid-19, pero que sean contactos directos de un enfermo confirmado.
5. El incumplimiento de una orden general de confinamiento decretado.

Artículo 6. Infracciones graves

Se considerarán infracciones graves:

1. El incumplimiento de los límites de aforo permitido en los establecimientos abiertos al público por las órdenes o medidas vigentes relativas a la Covid-19, cuando este no sea constitutivo de una falta leve o muy grave.
2. La organización o participación en reuniones, fiestas o cualquier otro tipo de acto equivalente, privado o público, en espacios privados o públicos, que impliquen una aglomeración o agrupación de personas cuando se constate por la autoridad inspectora que impiden o dificultan la adopción de las medidas sanitarias de prevención o del mantenimiento de la distancia de seguridad interpersonal dentro de los establecimientos.
3. El incumplimiento de las condiciones de seguridad dictadas por la autoridad competente en materia de distancia de seguridad entre mesas o agrupaciones de mesas en los locales abiertos al público y terrazas al aire libre.
4. El incumplimiento de las condiciones de sanidad e higiene establecidas en las órdenes o medidas establecidas por la autoridad competente, así como el incumplimiento de la obligación de limpieza y desinfección de las entradas y salidas del recinto, localidades donde se sienta el público y de aquellos espacios que deban ser objeto de desinfección por la presencia de personas de manera habitual.
5. Destinar el uso de espacios del establecimiento a actividades o actuaciones no permitidas por las órdenes o medidas dictadas frente a la Covid-19.
6. El incumplimiento de la elaboración, tenencia, y en su caso, presentación del plan de contingencia contra la Covid-19 cuando se esté obligado a ello de acuerdo las órdenes o medidas dictadas por la autoridad competente.
7. El incumplimiento de las medidas generales de higiene y prevención adoptadas por la Generalitat en relación con la Covid-19 para cualquier tipo de establecimiento o actividad sea en espacios o locales, públicos o privados, cuando suponga riesgo de contagio o este afecte a más de 15 personas.
8. El incumplimiento del deber de aislamiento domiciliario acordado por la autoridad sanitaria competente o, en su caso, del confinamiento decretado, realizado por personas que hayan dado positivo en Covid-19.

Artículo 7. Infracciones muy graves

Se consideran infracciones muy graves:

1. El incumplimiento de los límites de aforo permitidos en los establecimientos abiertos al públicos dictadas por las órdenes o medidas establecidas por la autoridad competente, cuando suponga un grave riesgo de la transmisión de la enfermedad para la salud de la población que afecte a más de 150 personas.

2. L'incompliment dels límits d'aforament permés en els establiments oberts al públic dictats per les ordres o mesures establides per l'autoritat competent enfront de la Covid-19, quan en l'establiment o lloc de l'activitat es troben presents menors d'edat i/o persones majors de 65 anys.

3. L'organització o participació en reunions, festes o qualsevol altre tipus d'acte equivalent, de caràcter privat o públic, que impliquen una aglomeració o agrupació de persones quan l'autoritat inspectora constata que impedeixen o dificulten l'adopció de les mesures sanitàries de prevenció o es troben presents menors d'edat i/o persones majors de 65 anys.

4. Impedir qualsevol activitat inspectora o la comprovació relativa als fets pels agents de l'autoritat o funcionaris inspectors que es troben en l'exercici del seu càrrec, així com la negativa a col·laborar amb aquests en l'exercici de les seues funcions.

5. L'incompliment de l'obligació d'inhabilitar la pista de ball per a aquest ús.

6. L'incompliment de les mesures generals d'higiene i prevenció adoptades per la Generalitat en relació amb la Covid-19 per a qualsevol mena d'establiment o activitat siga en espais o locals, públics o privats, quan supose risc de contagi o mal molt greu per a la salut de la població que afecte més de 150 persones.

7. L'incompliment reiterat del deure d'aïllament domiciliari acordat per l'autoritat sanitària o, si escau, del confinament decretat, en persones que hagen donat positiu en Covid-19, si aquest comporta danys greus per a la salut pública.

Article 8. Prescripció i caducitat

1. Les infraccions tipificades en el present decret llei com a lleus prescriuran en el termini de sis mesos, les tipificades com a greus en el de dos anys i les tipificades com molt greus en el de tres anys.

2. El termini de prescripció començarà a explicar-se des del dia de la comissió del fet. En les infraccions derivades d'una activitat continuada la data inicial del còmput serà la de la finalització de l'activitat o la de l'últim acte en què la infracció es consumeix.

3. Interromprà la prescripció, la iniciació, amb coneixement de la persona interessada, del procediment sancionador, i es reprendrà el termini de prescripció si l'expedient sancionador estiguera paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable al presumpte responsable.

4. El procediment sancionador haurà de ser resolt i notificar-se la resolució que corresponga a la persona interessada, en el termini màxim de sis mesos, des de la seua iniciació, i la seua caducitat es produirà en la forma i manera previstes en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

No obstant l'anterior, l'instructor de l'expedient podrà acordar la suspensió del termini màxim per a resoldre quan concórrega alguna de les circumstàncies previstes i exigides per a això en la llei esmentada.

CAPÍTOL III Règim sancionador

Article 9. Sancions

1. Les infraccions lleus seran sancionades amb prevenció o multa de 60 fins a 600 euros.

No obstant això que es disposa en aquest apartat, l'incompliment de l'obligació de l'ús de la màscara només pot sancionar-se, com a màxim, amb multa de 100 euros.

2. Les infraccions greus podran ser sancionades alternativament o acumulativament amb:

a) Multa de 601 a 30.000 euros i acumulativament fins a 300.000 euros.

b) Suspensió o prohibició de l'activitat per un període màxim de sis mesos.

c) Clausura del local o establiment per un període màxim de sis mesos.

d) Inhabilitació per a l'organització o promoció d'espectacles públics i activitats recreatives per un període màxim de sis mesos.

3. Les infraccions molt greus podran ser sancionades alternativament o acumulativament amb:

a) Multa de 30.001 a 60.000 euros i acumulativament fins a 600.000 euros.

2. El incumplimiento de los límites de aforo permitido en los establecimientos abiertos al público dictadas por las órdenes o medidas establecidas por la autoridad competente frente a la Covid-19, cuando en el establecimiento o lugar de la actividad se hallen presentes menores de edad y/o personas mayores de 65 años.

3. La organización o participación en reuniones, fiestas o cualquier otro tipo de acto equivalente, de carácter privado o público, que impliquen una aglomeración o agrupación de personas cuando se constata por la autoridad inspectora que impiden o dificultan la adopción de las medidas sanitarias de prevención o se hallen presentes menores de edad y/o personas mayores de 65 años.

4. Impedir cualquier actividad inspectora o la comprobación relativa a los hechos por los agentes de la autoridad o funcionarios inspectores que se encuentren en el ejercicio de su cargo, así como la negativa a colaborar con los mismos en el ejercicio de sus funciones.

5. El incumplimiento de la obligación de inhabilitar la pista de baile para este uso.

6. El incumplimiento de las medidas generales de higiene y prevención adoptadas por la Generalitat en relación con la Covid-19 para cualquier tipo de establecimiento o actividad sea en espacios o locales, públicos o privados, cuando suponga riesgo de contagio o daño muy grave para la salud de la población que afecte a más de 150 personas.

7. El incumplimiento reiterado del deber de aislamiento domiciliario acordado por la autoridad sanitaria o, en su caso, del confinamiento decretado, en personas que hayan dado positivo en Covid-19, si este comporta daños graves para la salud pública.

Artículo 8. Prescripción y caducidad

1. Las infracciones tipificadas en el presente decreto ley como leves prescribirán en el plazo de seis meses, las tipificadas como graves en el de dos años y las tipificadas como muy graves en el de tres años.

2. El plazo de prescripción comenzará a contarse desde el día de la comisión del hecho. En las infracciones derivadas de una actividad continuada la fecha inicial del cómputo será la de la finalización de la actividad o la del último acto en que la infracción se consume.

3. Interrumpirá la prescripción, la iniciación, con conocimiento del interesado, del procedimiento sancionador, reanudándose el plazo de prescripción si el expediente sancionador estuviera paralizado durante más de un mes por causa no imputable al presunto responsable.

4. El procedimiento sancionador deberá ser resuelto y notificarse la resolución que proceda al interesado, en el plazo máximo de seis meses, desde su iniciación, produciéndose la caducidad del mismo en la forma y modo previstos en la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

No obstante lo anterior, el instructor del expediente podrá acordar la suspensión del plazo máximo para resolver cuando concorra alguna de las circunstancias previstas y exigidas para ello en la citada ley.

CAPÍTULO III Régimen sancionador

Artículo 9. Sanciones

1. Las infracciones leves serán sancionadas con apercibimiento o multa de 60 hasta 600 euros.

No obstante lo dispuesto en este apartado, el incumplimiento de la obligación del uso de la mascarilla solo puede sancionarse, como máximo, con multa de 100 euros.

2. Las infracciones graves podrán ser sancionadas alternativa o acumulativamente con:

a) Multa de 601 a 30.000 euros y acumulativamente hasta 300.000 euros.

b) Suspensión o prohibición de la actividad por un periodo máximo de seis meses.

c) Clausura del local o establecimiento por un periodo máximo de seis meses.

d) Inhabilitación para la organización o promoción de espectáculos públicos y actividades recreativas por un periodo máximo de seis meses.

3. Las infracciones muy graves podrán ser sancionadas alternativa o acumulativamente con:

a) Multa de 30.001 a 60.000 euros y acumulativamente hasta 600.000 euros.

b) Clausura del local o establiment per un període màxim de tres anys i acumulativament fins a 10 anys.

c) La suspensió o prohibició de l'activitat fins a tres anys i acumulativament fins a 10 anys.

d) Inhabilitació per a l'organització o promoció d'espectacles públics i activitats recreatives, fins a tres anys i acumulativament fins a 10 anys.

Article 10. Graduació de les sancions

1. Les sancions hauran de guardar la necessària proporcionalitat amb la gravetat dels fets constitutius de la infracció. La seua graduació atindrà els criteris següents:

a) La transcendència social de la infracció.

b) La negligència o intencionalitat de l'infractor.

c) La naturalesa i quantia dels perjudicis ocasionats.

d) L'existència de reiteració i reincidència. S'entendrà per reiteració, la comissió de més d'una infracció de diferent naturalesa en el terme d'un any quan així haja sigut declarat per resolució que pose fi a la via administrativa. D'altra banda, s'entendrà per reincidència la comissió de més d'una infracció de la mateixa naturalesa en el terme d'un any quan així haja sigut declarat per resolució que pose fi a la via administrativa.

e) La conducta observada per l'infractor amb vista al compliment de les disposicions legals.

2. Per a l'aplicació dels criteris en la graduació de les sancions i respectant els límits establits en l'article anterior, l'òrgan competent per a sancionar haurà de ponderar, en tot cas, que la comissió de la infracció no resulte més beneficiosa per a l'infractor que el compliment de les normes infringides.

3. La imposició acumulativa de sancions en els termes previstos en els apartats 2 i 3 de l'article anterior podrà acordar-se en aquells supòsits que impliquen greu alteració de la seguretat, o contravenen les disposicions en matèria de protecció de menors.

Article 11. Responsables

1. Seran responsables de les infraccions administratives previstes en aquest decret llei, les persones físiques o jurídiques que incórreguen en les accions o omissions tipificades en el present decret llei.

2. Els titulars d'establiments públics o de les respectives llicències així com els organitzadors o promotors d'espectacles públics i activitats recreatives, seran responsables de les infraccions administratives regulades en el present decret llei, comeses pels qui intervinguen en l'espectacle o activitat, i pels qui estiguen sota la seua dependència, quan incomplisquen el deure de previndre la infracció.

3. Els prestadors esmentats seran responsables solidaris quan, per acció o omissió, permeten o toleren la comissió d'infraccions per part dels clients o usuaris.

4. Quan l'infractor siga un menor d'edat, seran responsables els pares, tutors o guardadors legals.

Article 12. Procediment

1. Les infraccions comeses per vulneració de l'indicat en aquest decret llei seran objecte de les sancions administratives corresponents, amb la instrucció prèvia de l'oportú procediment administratiu tramitat d'acord amb el que es disposa en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

2. Quan la sanció proposada consistisca en una multa, l'abonament del seu import abans de dictar-se resolució en l'expedient sancionador, suposarà el reconeixement de la responsabilitat en la comissió dels fets, i l'import de la sanció es reduirà en un quaranta per cent de la seua quantia.

Article 13. Competència per a sancionar

1. La competència per a incoar, instruir i resoldre els expedients sancionadors correspondrà a l'Administració de la Generalitat, els òrgans competents per a imposar la sanció seran:

– La persona titular de la Secretaria Autonòmica de Seguretat i Emergències quan es tracte d'infraccions lleus i greus.

b) Clausura del local o establecimiento por un período máximo de tres años y acumulativamente hasta 10 años.

c) La suspensión o prohibición de la actividad hasta tres años y acumulativamente hasta 10 años.

d) Inhabilitación para la organización o promoción de espectáculos públicos y actividades recreativas, hasta tres años y acumulativamente hasta 10 años.

Artículo 10. Graduación de las sanciones

1. Las sanciones deberán guardar la necesaria proporcionalidad con la gravedad de los hechos constitutivos de la infracción. La graduación de las mismas atenderá los siguientes criterios:

a) La transcendencia social de la infracción.

b) La negligencia o intencionalidad del infractor.

c) La naturaleza y cuantía de los perjuicios ocasionados.

d) La existencia de reiteración y reincidencia. Se entenderá por reiteración, la comisión de más de una infracción de distinta naturaleza en el término de un año cuando así haya sido declarado por resolución que ponga fin a la vía administrativa. Por su parte, se entenderá por reincidencia la comisión de más de una infracción de la misma naturaleza en el término de un año cuando así haya sido declarado por resolución que ponga fin a la vía administrativa.

e) La conducta observada por el infractor en orden al cumplimiento de las disposiciones legales.

2. Para la aplicación de los criterios en la graduación de las sanciones y respetando los límites establecidos en el artículo anterior, el órgano competente para sancionar deberá ponderar, en todo caso, que la comisión de la infracción no resulte más beneficiosa para el infractor que el cumplimiento de las normas infringidas.

3. La imposición acumulativa de sanciones en los términos previstos en los apartados 2 y 3 del artículo anterior podrá acordarse en aquellos supuestos que impliquen grave alteración de la seguridad, o contravengan las disposiciones en materia de protección de menores.

Artículo 11. Responsables

1. Serán responsables de las infracciones administrativas previstas en este decreto ley, las personas físicas o jurídicas que incurran en las acciones u omisiones tipificadas en el presente decreto ley.

2. Los titulares de establecimientos públicos o de las respectivas licencias así como los organizadores o promotores de espectáculos públicos y actividades recreativas, serán responsables de las infracciones administrativas reguladas en el presente decreto ley, cometidas por quienes intervengan en el espectáculo o actividad, y por quienes estén bajo su dependencia, cuando incumplan el deber de prevenir la infracción.

3. Los citados prestadores serán responsables solidarios cuando, por acción u omisión, permitan o toleren la comisión de infracciones por parte de los clientes o usuarios.

4. Cuando el infractor sea un menor de edad, serán responsables los padres, tutores o guardadores legales.

Artículo 12. Procedimiento

1. Las infracciones cometidas por vulneración de lo indicado en este decreto ley serán objeto de las sanciones administrativas correspondientes, previa instrucción del oportuno procedimiento administrativo tramitado de acuerdo con lo dispuesto en la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

2. Cuando la sanción propuesta consista en una multa, el abono del importe de la misma antes de dictarse resolución en el expediente sancionador, supondrá el reconocimiento de la responsabilidad en la comisión de los hechos, reduciéndose el importe de la sanción en un cuarenta por ciento de su cuantía.

Artículo 13. Competencia para sancionar

1. La competencia para incoar, instruir y resolver los expedientes sancionadores corresponderá a la Administración de la Generalitat, siendo órganos competentes para imponer la sanción:

– La persona titular de la Secretaría Autonómica de Seguridad y Emergencias cuando se trate de infracciones leves y graves.

– La persona titular de la conselleria competent en matèria de justícia, interior i administració pública quan es tracte d'infraccions molt greus.

2. El que es disposa en els apartats anteriors s'entendrà sense perjudici de les normes o acords de delegació de competències en vigor.

Article 14. Prescripció de sancions

1. Prescriuran en el termini d'un any les sancions imposades per infraccions lleus a la present llei, a dos anys les imposades per infraccions greus i a tres anys les imposades per infraccions molt greus.

2. El termini de prescripció de les sancions començarà a explicar-se des de l'endemà d'aquell en què adquirisca fermesa la resolució per la qual s'imposa aquesta, de conformitat amb el que es disposa en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

3. Interromprà la prescripció la iniciació, amb coneixement de la persona interessada, del procediment d'execució, i el termini tornarà a transcórrer si aquell estiguera paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable a l'infractor.

Article 15. Mesures provisionals durant la instrucció del procediment sancionador

1. Iniciat l'expedient sancionador per la presumpta comissió d'infraccions greus i molt greus, l'autoritat competent per a resoldre, podrà acordar mitjançant resolució motivada, les mesures provisionals imprescindibles per al normal desenvolupament del procediment, assegurar el compliment de la sanció que puga imposar-se i evitar la comissió de noves infraccions.

2. Les mesures hauran de ser proporcionades a la naturalesa i gravetat de les infraccions comeses, i podran consistir en:

- a) Suspensió de la llicència o autorització de l'activitat.
- b) Suspensió o prohibició de l'espectacle públic, activitat recreativa o sociocultural.
- c) Clausura de l'establiment.
- d) Qualsevol altra que assegure l'eficàcia de la resolució que puga recaure.

3. Les mesures provisionals podran ser alçades o modificades durant la tramitació del procediment, d'ofici o a instàncies de part, en virtut de circumstàncies sobrevingudes o que no van poder ser tingudes en compte en el moment de la seua adopció. En tot cas s'extingiran amb la resolució que pose fi al procediment sancionador corresponent.

4. Aquestes mesures provisionals seran acordades mitjançant resolució motivada prèvia audiència de l'interessat per un termini de deu dies. En cas d'urgència, degudament motivada, el termini d'audiència quedarà reduït a dos dies.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Recursos administratius

Correspondrà a la persona titular de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública la competència per a resoldre els recursos administratius que s'interposen contra la resolució derivada del procediment sancionador regulat per aquest decret llei.

Segona. Dotació de recursos humans

La Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic procedirà a la dotació dels recursos humans necessaris en la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública per a poder gestionar els procediments sancionadors per les infraccions regulades en aquest decret llei. A aquest efecte, realitzarà les modificacions necessàries en els pressupostos de la Generalitat per a dotar aquesta conselleria dels recursos humans necessaris.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única

Els procediments de caràcter sancionador iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquest decret llei es continuaran tramitant i es resoldran d'acord amb la normativa vigent en el moment de dictar-se l'acte iniciador del procediment.

– La persona titular de la conselleria competente en materia de justicia, interior y administración pública cuando se trate de infracciones muy graves.

2. Lo dispuesto en los apartados anteriores se entenderá sin perjuicio de las normas o acuerdos de delegación de competencias en vigor.

Artículo 14. Prescripción de sanciones

1. Prescribirán en el plazo de un año las sanciones impuestas por infracciones leves a la presente ley, a los dos años las impuestas por infracciones graves y a los tres años las impuestas por infracciones muy graves.

2. El plazo de prescripción de las sanciones comenzará a contarse desde el día siguiente a aquel en que adquiera firmeza la resolución por la que se impone la misma, de conformidad con lo dispuesto en la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

3. Interrumpirá la prescripción la iniciación, con conocimiento del interesado, del procedimiento de ejecución, volviendo a transcurrir el plazo si aquel estuviera paralizado durante más de un mes por causa no imputable al infractor.

Artículo 15. Medidas provisionales durante la instrucción del procedimiento sancionador

1. Iniciado el expediente sancionador por la presunta comisión de infracciones graves y muy graves, la autoridad competente para resolver, podrá acordar mediante resolución motivada, las medidas provisionales imprescindibles para el normal desarrollo del procedimiento, asegurar el cumplimiento de la sanción que pudiera imponerse y evitar la comisión de nuevas infracciones.

2. Las medidas deberán ser proporcionadas a la naturaleza y gravedad de las infracciones cometidas, pudiendo consistir en:

- a) Suspensión de la licencia o autorización de la actividad.
- b) Suspensión o prohibición del espectáculo público, actividad recreativa o sociocultural.
- c) Clausura del establecimiento.
- d) Cualquiera otra que asegure la eficacia de la resolución que pudiera recaer.

3. Las medidas provisionales podrán ser alzadas o modificadas durante la tramitación del procedimiento, de oficio o a instancia de parte, en virtud de circunstancias sobrevenidas o que no pudieron ser tenidas en cuenta en el momento de su adopción. En todo caso se extinguirán con la resolución que ponga fin al procedimiento sancionador correspondiente.

4. Estas medidas provisionales serán acordadas mediante resolución motivada previa audiencia del interesado por un plazo de diez días. En caso de urgencia, debidamente motivada, el plazo de audiencia quedará reducido a dos días.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Recursos administrativos.

Corresponderá a la persona titular de la Conselleria de Justicia, Interior y Administración Pública la competencia para resolver los recursos administrativos que se interpongan contra la resolución derivada del procedimiento sancionador regulado por este decreto ley.

Segunda. Dotación de recursos humanos

La Conselleria de Hacienda y Modelo Económico procederá a la dotación de los recursos humanos precisos en la Conselleria de Justicia, Interior y Administración Pública para poder gestionar los procedimientos sancionadores por las infracciones reguladas en este decreto ley. A este efecto, realizará las modificaciones precisas en los Presupuestos de la Generalitat para dotar a dicha Conselleria de los recursos humanos necesarios.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única

Los procedimientos de carácter sancionador iniciados antes de la entrada en vigor de este decreto ley se seguirán tramitando y se resolverán de acuerdo con la normativa vigente en el momento de dictarse el acto iniciador del procedimiento.

DISPOSICIÓ FINAL

Única. Entrada en vigor

El present decret llei entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* i produirà efectes fins que el Govern de l'Estat declare la finalització de la situació de crisi sanitària ocasionada per la Covid-19.

València, 24 de juliol de 2020

El president de la Generalitat
XIMO PUIG I FERRER

La consellera de Justícia, Interior
i Administració Pública,
GABRIELA BRAVO SANESTANISLAO

DISPOSICIÓN FINAL

Única. Entrada en vigor:

El presente decreto ley entrará en vigor al día siguiente de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* y producirá efectos hasta que el Gobierno del Estado declare la finalización de la situación de crisis sanitaria ocasionada por la Covid-19

València, 24 de julio de 2020

El president de la Generalitat
XIMO PUIG I FERRER

La consellera de Justícia, Interior
i Administració Pública,
GABRIELA BRAVO SANESTANISLAO